

Pŵer mewn pwrpas

Y gwahaniaeth a wnawn wrth
ysgogi gwirfoddolwyr

Crynodeb Gweithredol

- Gwirfoddolwyr yw canolbwynt y sector gwirfoddol a chymunedol. Heb eu hymroddiad a'u sgiliau, ni fyddai llawer o waith elusennau a grwpiau cymunedol yn bosibl. Yn 2016, amcangyfrifwyd bod gwerth economaidd gwirfoddoli ffurfiol yn unig yn £23.9 biliwn. Yn ystod pandemig Covid-19, amcangyfrifir bod 10 miliwn o wirfoddolwyr wedi cefnogi ymatebion cymunedol ledled y DU.
- Yng ngoleuni hyn, rydym yn ymchwilio i'r hyn rydym wedi'i ariannu yn y maes hwn cyn ac yn ystod y pandemig, a'r gwahaniaeth y mae hyn wedi'i wneud. Rydym yn defnyddio'r 4,200 o grantiau yr ydym wedi'u rhoi i elusennau a grwpiau cymunedol dros y pum mlynedd diwethaf i gefnogi gwirfoddoli, gwerth £690 miliwn o grantiau ar y cyd o enillion y Loteri Genedlaethol, y llywodraeth a ffynonellau eraill.

Effeithiau cymdeithasol ac economaidd

- Mae deiliaid grant VCS yn helpu mwy o bobl i gymryd rhan yn eu cymuned neu i gefnogi achos sy'n agos at eu calon. Mae tri o'n buddsoddiadau mwyaf yn unig - [#iwill](#), [Our Bright Future](#) and [Spirit of 2012](#) - wedi rhoi cyfle i **662,000 o bobl wneud gwahaniaeth** yn eu cymuned ers 2013.
- Mae gan wirfoddoli fanteision personol, cymdeithasol ac amgylcheddol, ond mae hefyd yn gwneud cyfraniad economaidd. Amcangyfrifir **bod 1.9 miliwn o wirfoddolwyr** o'r elusennau a gyllidwn wedi **cyfrannu £4 biliwn i'r economi** dros y tair blynedd diwethaf. Mae [Ageing Better](#) yn defnyddio gwirfoddoli i helpu pobl i ddod o hyd i bwrpas a gwneud cysylltiadau. Rhwng 2015 a 2020, gweithiodd 14 o bartneriaethau gyda dros 19,500 o wirfoddolwyr, a gyfrannodd bron i 630,000 o oriau, neu **83,000 o ddiwrnodau gwaith**.
- Gan gydnabod pwysigrwydd gwirfoddoli i'n cymdeithas, rydym wedi cynyddu grantiau gwirfoddoli 64% rhwng 2013 a 2019. Er enghraifft, mae prosiectau [Create Your Space](#) yn gweithio gyda gwirfoddolwyr lleol i drawsnewid mannau cymunedol awyr agored. Ar ôl ychydig dros flwyddyn, roedd gwirfoddolwyr wedi rhoi 3,175 awr i blannu blodau gwyllt, tywys ymwelwyr, sbwriel clir, a dylunio prosiectau awyr agored newydd.
- Mae gwirfoddolwyr wedi bod wrth wraidd ymatebion Covid-19, o ddsbarthu bwyd i leihau unigrwydd. Mae ein grantiau wedi chwarae rhan bwysig: rhoesom dros 1,500 o grantiau gan y llywodraeth a'r Loteri Genedlaethol yn 2020/2021 i gefnogi'r ymateb gwirfoddoli. Yn Lloegr a Gogledd Iwerddon, gweithiodd y 10,000 o grwpiau a ariannwyd gennym gydag 1.5 miliwn o wirfoddolwyr i liniaru effaith y pandemig.
- Mae hyn yn cynnwys cefnogi grwpiau sydd newydd eu ffurfio megis [Greenwich Mutual Aid](#), grŵp a arweinir gan wirfoddolwyr, a gyflawnodd dros 300 o geisiadau am help a chyflwyno dros 400 o barseli banc bwyd. Fe dalodd grant Cronfa Cymorth Cymunedol Coronafeirws am dreuliau gwirfoddolwyr a chydlynedd, i sicrhau y gallai'r grŵp gynnal y gwaith hanfodol hwn. Yr oeddem hefyd yn cefnogi ymdrechion ledled y ddinas. Helpodd [Voluntary Action Leeds](#) i gydlynu 8,000 o wirfoddolwyr newydd, gan eu cyfeirio at y 1,500 o grwpiau Leeds a ymatebodd i Covid-19 yn eu cymunedau.

VCS cryfach a mwy amrywiol

- Roedd tua 94% o'n deiliaid grant yn cynnwys gwirfoddolwyr yn eu gwaith yn ystod Covid-19. Ac yn 2021/2022, gweithiodd y 10,000 o grwpiau a ariannwyd gennym yn Lloegr a Gogledd Iwerddon gyda thua 150 o wirfoddolwyr yr un; saith ar gyfer pob aelod o staff cyflogedig.
- Mae ein grantiau yn cefnogi elusennau i ddod o hyd i ymgeiswyr ar gyfer rolau penodol, yn ogystal â recriwtio gwirfoddolwyr ehangach. Dechreuodd [More Than Food](#) yn Lisburn, Gogledd Iwerddon fel banc bwyd bach gyda phum gwirfoddolwr. Gyda'n grantiau, ehangodd y prosiect i wasanaeth cymorth llawn i bobl sy'n profi tlodi bwyd, gyda gweithdai, gweithgareddau creadigol a dosbarthiadau coginio yn eistedd ochr yn ochr â darpariaeth bwyd craidd. Mae'r prosiect wedi cael 320 o wirfoddolwyr dros 2.5 mlynedd, gan gefnogi 6,500 o bobl.
- Ni waeth faint o wirfoddolwyr sydd gan sefydliad, mae rheoli gwirfoddolwyr yn dda yn allweddol i gynnal gwasanaethau o safon a galluogi gwirfoddolwyr i ffynnu. Mae ein grantiau yn cefnogi sefydliadau i reoli eu gwirfoddolwyr yn well. Gan gynnwys pethau fel hyfforddiant, llogi cydgysylltwyr, neu gynnwys gwirfoddolwyr yn y broses o wneud penderfyniadau. Rydym hefyd yn ariannu canolfannau gwirfoddoli i gysylltu gwirfoddolwyr â grwpiau VCS a darparu hyfforddiant a mentora. Dros y pum mlynedd diwethaf, rydym wedi cefnogi 59% o ganolfannau gwirfoddoli yn Lloegr, gyda £56 miliwn o grantiau gan y Loteri Genedlaethol a'r llywodraeth.
- Mae ein grantiau yn gweithio i ddileu rhwystrau i wirfoddoli a chreu cyfleoedd mwy cynhwysol. Mae hyn yn cynnwys grantiau ar gyfer costau sy'n gysylltiedig â chymryd rhan, fel teithio, bwyd, biliau ffôn a threuliau eraill. Rydym hefyd yn cefnogi mentrau strategol i gynyddu dealltwriaeth a chodi ymwybyddiaeth o sut y gall gwirfoddoli fod yn fwy cynhwysol. Rhwng 2007 a 2021, hyfforddodd [Time to Change](#) dros 7,500 o wirfoddolwyr gyda phrofiad o lygad y drws o broblemau iechyd meddwl i ymgyrchu, codi ymwybyddiaeth, a mynd i'r afael â stigma a gwahaniaethu.

Llwybrau at ddyfodol gwell: Effaith ar wirfoddolwyr

- Mae gwirfoddolwyr yn elwa o helpu eu cymunedau. Canfu ein harolwg o bron i 14,000 o wirfoddolwyr prosiect CCSF fod bron pob cyfranogwr (99%) profi o leiaf un budd personol o wirfoddoli, gyda 'gwneud gwahaniaeth' (84%) ac 'ymdeimlad o bwrpas' neu 'gyflawniad personol' (y ddau yn 66%) sgorio'n uchel.
- Mae gwirfoddoli yn cynnig cyfle i ddatblygu a dysgu sgiliau newydd. Canfu [Fulfilling Lives](#), sy'n gweithio gyda phobl sy'n profi anfantais luosog, y gall gwirfoddoli ddarparu profiad gwaith heb bwysau rôl ffurfiol. Mae chwarter y bobl a gefnogir gan Fulfilling Lives yn gwirfoddoli, ac mae'r rhai sy'n gadael gyda chyrchfan gadarnhaol yn fwy tebygol o fod wedi gwneud hynny (31%) na'r rhai sy'n gadael am resymau negyddol (18%).
- Mae deiliaid grant yn gweld gwell hyder, dyheadau uwch a gwell gwydnwch ymhlith gwirfoddolwyr. Yn arian cyfatebol drwy Gronfa #iwill, mae'r [Potentials Fund](#) yn helpu pobl ifanc 10 i 20 oed i gymryd rhan mewn gwirfoddoli, o fentora mewn clybiau pêl-droed, i adnewyddu clybiau ieuenctid. O gymharu â sgoriau gwirfoddolwyr wrth gofrestru: roedd 38% yn teimlo'n fwy hyderus i roi cynnig ar bethau newydd ar ôl cymryd rhan, roedd 40% yn teimlo eu bod yn gallu ysgogi a dylanwadu ar bobl yn well, ac roedd 41% yn teimlo'n fwy abl i gyflawni nodau.